

Neven Šimac: Europski principi javne uprave (Od vladanja do služenja građanima)

Udruga za demokratsko društvo (UDD),
Zagreb, 2002., str. 115.

*Ivan Šprajc **

Prikaz

Ardua sunt tentanda. (Treba pokušati i ono što je teško.) A izložiti u jednoj studiji sve osnovne pojmove i probleme javne uprave na početku XXI. stoljeća zasigurno nije lagan zadatak. Stoga je svaki takav pokušaj vrijedan pažnje i pohvale, to više kada poluči rezultat koji je u navedenoj studiji polučio autor dr. Neven Šimac.

Nastala u povodu autorova predavanja na okruglom stolu *Europski krug - Hrvatska* ta je studija u svom tiskanom izdanju mnogo više od tek koncepta jednog javnog predavanja. Pažljivo komponirana, ona pristupa problematici javne uprave enciklopedijski i propedeutički, ali istodobno stručno i specijalistički; četiri poglavlja odgovaraju na temeljna pitanja javne uprave danas.

Tako prvo poglavlje, pod nazivom *Što je javna uprava te gdje i kako djeluje*, sažeto ali vrlo informativno podsjeća na razloge postojanja i široka područja djelovanja javne uprave.

Slijedi poglavlje koje je potpuno posvećeno reformi i modernizaciji javne uprave, odnosno države. U ovom dijelu studije autor vrlo precizno izlaže tendencije - decentralizaciju, dekoncentraciju, europeizaciju

te konačno privatizaciju - koji uzrokuju gotovo konstantnu potrebu za promjenom i prilagodbom javne uprave. Pri tome osobitu pozornost poklanja uvjetima o čijem ispunjenju ovisi uspjeh svake reforme.

U trećem, i najopsežnijem, dijelu studije (*Ljudi u javnoj upravi*) autor temeljito ispituje različite modele formiranja i regrutiranja odnosno pravnog položaja upravnog kadra. Pokazuje iznimno poznavanje materije, a osobit naglasak, između brojnih modela karakterističnih za razvijene demokracije, stavlja na francuski model, što i ne čudi s obzirom na zavidnu i dugotrajnu karijeru autora u francuskoj državnoj upravi. Iстicanje upravo tog temata u studiji odgovara uvjerenju autora da su upravo "sposobnost, obrazovanost i poštenje ljudi odlučujući čimbenici svakog upravljanja, a navlastito u vremenima kada se način upravljanja korjenito mijenja, kao što je to slučaj u tranzicijskim zemljama."

Konačno, posljednje poglavlje (*Europske integracije i javna uprava*) daje odgovor na pitanje cilja, svrhe i smjera reforme javne uprave. U završnom dijelu studije autor predstavlja temeljne konture europskog upravnog prava koje nastaje kao posljedica europske kulture javne uprave (tzv. "europski upravni prostor"). Programatski se izlažu fundamentalni principi javne uprave koje zemlje-kandidatkinje za ulazak u Europsku uniju moraju učiniti dijelom vlastita upravnog djelovanja.

Posebnu vrijednost studija dobiva kroz svoju informativnost; u njoj su citirani najistaknutiji europski autori s područja upravnog prava i znanosti o upravi. Svaki odjeljak studije sadrži poseban okvir u kojem autor egzemplarno temu obogaćuje najnovijim podacima vezanim za problem koji se obrađuje. Posljedica je to autorova širokog pregleda najrelevantnijih izvorâ spoznaja o upravi među kojima se posebno ističe svjetska mreža podataka (tzv. web-siteovi). Korišteni izvori pregleđeno su navedeni pri kraju studije.

Autorova misao je živahna i često lucidna, stil lagan i tečan, jezik razumljiv i jasan. Odlike su to koje, u izlaganju delikatne i složene materije poput ove, krase isključivo vrhunske poznavatelje problematike javne uprave - a dr. Neven Šimac zasigurno je takva osoba.

Njegova je studija značajan doprinos recentnom proučavanju javne uprave. Širina potencijalnog čitalačkog kruga tolika je da nitko unaprijed nije isključen: od prosječnog građanina, preko đaka i studenata, sve do vrhunskih upravnih stručnjaka. Umijeće jednostavnosti omogućilo je potpunu dostupnost djela; nadamo se da studija *Europski principi javne uprave (Od vladanja do služenja građanima)*, stoga, predstavlja tek začetak dragocjenog niza sličnih studija dr. Nevena Šimca. Stručna ali i svekolika javnost s nestrpljenjem ih očekuje.